

zeních, jimž jest podrobena právo k nedílu. Mezi obmezení ta náleží podle § 36 téhož zákona, že na rolnické nedíly lze vésti exekuci jen vnucenou správou. Na tom nic nemění skutečnost, že rozhodnutím Státního pozemkového úřadu ze dne 14. června 1930 bylo povoleno zatížení nedílu, o něž jde, do výše 23.500 Kč a pro vymáhající stranu, pro věřitele, pro něhož se exekuce vede, ani podle pozemkové knihy jsou stěžovatelé jako vlastníci nedílu podrobeni obmezení co do zatížení nedílu bez souhlasu Státního pozemkového úřadu, a ani zákon ze dne 11. března 1920, čís. 166 sb. z. a n. o úvěrové pomoci nabyvatelů půdy nedovoluje, by na nedíl byla vedena exekuce navržená vymáhajícím věřitelem (§ 12 téhož zákona), i kdyby vymáhaná pohledávka byla pohledávkou v témž zákoně uvedenou. Jest proto navržená exekuce exekučním prostředkem podle zákona nedovoleným a první soud, povoliv ji, posoudil věc právně mylně.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

### Důvody:

Rekursní soud zamítl napadeným usnesením návrh dovolacího rekurenta na povolení exekuce vnuceným zřízením zástavního práva na rolnickém nedílu povinných z důvodu, že podle § 36 přidělového zákona ze dne 30. ledna 1920, čís. 81 sb. z. a n. lze na rolnické nedíly vésti exekuci jen vnucenou správou. S tímto důvodem a následkem toho se zamítavým usnesením rekursního soudu nelze souhlasiti. § 36 přidělového zákona ovšem stanoví, že na rolnické nedíly lze vésti exekuci jen vnucenou správou, ale § 12 úvěrového zákona ze dne 11. března 1920, čís. 166 sb. z. a n., uvádí vnucenou správu jen jako pravidelný způsob exekuce, a to k vydobytí závazků z poskytnutých úvěrů a připouští k vydobytí úvěrových pohledávek (§§ 2 a 3 úvěrového zákona a § 35 přidělového zákona) se souhlasem Státního pozemkového úřadu i na rolnické nedíly exekuci dražbou. Z toho plyne, že exekuce vnucenou správou i u rolnických nedílů jest jen pravidelným, nikoli výlučným exekučním prostředkem a že jest pravidelným exekučním prostředkem, jde-li o exekuci k vydobytí pohledávky. V projednávaném případě jde o exekuci vnuceným zřízením zástavního práva. Nejde o exekuci uhražovací, k vydobytí pohledávky, nýbrž o exekuci, jejímž účelem a výsledkem jest jen zajištění nároku (viz motivy k ex. ř. str. 171, 172 a materialie I. str. 495 a násl.) a tudíž jde jen o zatížení rolnického nedílu. Zatížení rolnického nedílu jest však podle § 3 přidělového zákona se souhlasem Státního pozemkového úřadu přípustno. Svolení pozemkového úřadu bylo vykázáno. Proto byla navržená exekuce zamítnuta rekursním soudem neprávem.

### Čís. 10428.

#### Pozemková reforma.

**Předpis § 31 náhr. zák. týká se i osob třetích a vztahuje se i na práva již před zábořem (před poznámkou převzetí) řádně nabytá. Účelem § 31**

**náhr. zák. není jen zabránití pletichám, jež by mařily provedení pozemkové reformy, nýbrž ochrana přídělce proti všem nárokům, jež tu byly před převzetím a jež nebyly zavčas uplatněny.**

(Rozh. ze dne 8. ledna 1931, Rv I 272/30.)

Žalobci domáhali se rozsudku, že žalovaným nepřísluší služebnost jízdy po pozemcích žalobců, jichž nabyli žalobci v pozemkové reformě. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Žalobce přednesl bez odporu žalované strany, že sporných parcel nabyl ze záboru a že zamýšlené převzetí Státním pozemkovým úřadem v knihách bylo poznamenáno, že však ve lhůtě stanovené zákonem nebyly námitky vzneseny a obzvláště ani služebnost jízdy žalovanými tvrzená nebyla ohlášena. Správnost tohoto přednesu byla potvrzena zprávou přídělce Státního pozemkového úřadu, čímž bylo prokázáno, že po provedené poznámce zamýšleného převzetí na nemovitostech velkostatku v předepsané lhůtě a vůbec ani za přídělce řízení námitky nebyly vzneseny, a to ani písemně, ani ústně a že zejména žalovanými nebylo nic namítáno. Toto opomenutí žalované strany mělo však ve smyslu § 31 náhr. zák. ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n. v zápětí, že žalovaní pozbyli jím snad příslušející mimoknihovní práva, i kdyby je byli vydrželi, poněvadž úmyslem zákonodárce bylo chránit přídělce, který musí zaplatit státu za nabytí půdy, proč se třetí osobě ukládá povinnost, by své nároky uplatňovala ve stanovené lhůtě, by přídělce po uplynutí této lhůty navždy byl chráněn proti všem nárokům, které vznikly před převzetím půdy Státním pozemkovým úřadem (srovnej rozhodnutí čís. 8407 a 8676 sb. n. s.). Vydržení může proto znova počítati teprve po nabytí půdy žalující stranou. Schází tudíž podstatný předpoklad pro právní trvání služebnosti tvrzené žalovanými a ježto žalobce nabyl vlastnictví jen tak, jak se jeví podle knihovního stavu a podle případných v čas uplatňovaných práv, byla žalobní prosba v plném rozsahu odůvodněna.

**N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolání.

**D ů v o d y:**

Vývody dovolání, jež se opírá o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., nejsou s to, by zvrátily napadený rozsudek. Odvolací soud správně uznal na základě ustanovení § 31 náhradového zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 13. června 1922, čís. 220 sb. z. a n., že služebnost jízdy, kterou si žalovaní osobují po pozemku žalobcův z důvodu vydržení, zanikla, ježto žalovaní, jak jest zjištěno, ve lhůtě § 31 uvedeného zákona, to jest ve třiceti dnech od poznámky převzetí služebnost tu neuplatňovali. Názor dovolatelů, že se § 31 náhradového zákona netýká práv osob třetích, nemá v ustanovení uvedeného paragrafu opory a rovněž bez opory v uvedeném paragrafu jest i názor dovolatelů, že se tento § nevztahuje na práva již před zábohem,

pokud se týče před poznámkou převzetí řádně, na příklad vydržením, nabytá. Jest mylným názor dovolatelů, že účelem ustanovení § 31 náhradového zákona jest jen zabrániti pletichám, jež by provedení pozemkové reformy mařily. Účelem onoho ustanovení jest ochrana přídělce proti všem nárokům, jež tu byly před převzetím a jež nebyly závčas podle § 31 náhr. zák. uplatněny, i když nároků těch bylo řádně nabyto (srovnej sb. n. s. čís. 8407, 8676). Odvolací soud, uznáv, že služebnost jízdy žalovanými si osobovaná podle § 31 náhr. zák. zanikla, a vyhověv následkem toho žalobě o oduznání dotyčné služebnosti, nepochybil (§ 503 čís. 4 c. ř. s.).

### Čís. 10429.

**Byl-li soudní smír, jímž měl býti spor pro všechny účastníky konečně vyřízen, uzavřen pod podmínkou, že ho neodvolá ve lhůtě žádná ze stran, jest, byl-li smír odvolán ve lhůtě i jen jedním z obou žalovaných, pokračovati v řízení proti oběma žalovaným a není závady, by nebylo v usnesení, jímž se řízení opět zahajuje, vysloveno, že byl smír odvolán co do obou žalovaných.**

(Rozh. ze dne 8. ledna 1931, R II 471/30.)

Ve sporu Josefa H-a proti Josefu R-ovi a Augustinu K-ovi uzavřely strany soudní smír pod podmínkou, že ho žádná ze stran do čtrnácti dnů neodvolá. Augustin R. odvolal včas smír. Soud první stolice vydal pak usnesení, že smír byl podáním spolužalovaného Augusta R-a odvolán ohledně obou žalovaných a že v řízení bude pokračováno proti oběma žalovaným. Rekursní soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že jest pokračovati v jednání proti oběma žalovaným, že však má odpadnouti výrok první stolice, že smír pozbyl platnosti ohledně obou žalovaných. Důvody: Namítá-li žalovaný Josef R., že tato právní věc jest smírem ze dne 17. října 1929 vyřízena i ohledně něho, jest to soukromoprávní námitka spolužalovaného Josefa R-a. O této námitce jest konečným rozsudkem rozhodnutí jako o jiných věcných námitkách stran rozepře. Poněvadž v souzeném případě spor nebyl skončen soudním smírem formálně bezvadným a konečným, náleží procesnímu soudu, by pokračoval v řízení a rozhodl i o námitce smíru. Jen, kdyby spor byl vyřízen smírem formálně bezvadným a platným, mělo býti o platnosti smíru rozhodováno zvláštním sporem. Procesní soud první stolice vyslovil v první části napadeného usnesení, že sporný smír jest neplatný ohledně obou spolužalovaných. Toto usnesení neodpovídá zákonu. Neboť takový mezitímní návrh zjišťovací nebyl podán stranami (§ 236 c. ř. s.). Z úřadu nelze takové právní poměry zjistiti.

Nejvyšší soud k rekursu žalobce obnovil usnesení prvního soudu.